Produkcja zwierzęca w gospodarstwie ekologicznym

W ekologicznej produkcji zwierzęcej istnieje zależność pomiędzy ziemią, roślinami i zwierzętami. Nie można prowadzić ekologicznej produkcji zwierzęcej nie posiadając ziemi. Dzieje się tak głównie ze względu na uzyskiwanie paszy pochodzącej z upraw ekologicznych, szczególnie w czasie trwania sezonu pastwiskowego.

Aby gospodarstwo mogło być uznane za ekologiczne, musi spełniać szereg wymogów określonych właściwymi rozporządzeniami i przepisami prawnymi.

1. Pochodzenie zwierząt

W ekologicznej produkcji zwierzęcej w pierwszej kolejności wybiera się rasy rodzime i lokalne.

Jeśli stado jest tworzone po raz pierwszy można wprowadzić do gospodarstwa młode zwierzęta nieekologiczne (bawoły, cielęta, źrebięta poniżej 6 miesiąca życia, jagnięta, koźlęta poniżej 60 dni, prosięta muszą ważyć mniej niż 35 kg).

Do stada ekologicznego można wprowadzić zwierzęta nieekologiczne, jednak maksymalnie 10% liczebności dotychczasowego stada dorosłych koniowatych lub 20% dorosłych świń, owiec i kóz.

W przypadku wprowadzenia do gospodarstwa zwierząt nieekologicznych, gdy produkty pochodzenia zwierzęcego mają być sprzedawane jako ekologiczne, obowiązuje konwersja.

W przypadku produktów pszczelich, można je sprzedawać jako ekologiczne tylko wtedy, gdy zasady rolnictwa ekologicznego stosowano przynajmniej przez rok.

Zwierzęta ekologiczne mogą być wypasane na pastwiskach nieekologicznych, jednak pod pewnymi warunkami. Na gruntach, na których wypasane są zwierzęta w ciągu ostatnich 3 lat nie stosowano produktów innych niż dozwolone w produkcji ekologicznej, a zwierzęta wypasane na takim pastwisku są utrzymywane w chowie ekstensywnym.

2. Pomieszczenia

Najważniejsze jest, aby w budynkach gospodarskich był dostęp do naturalnego światła i zapewniona naturalna wentylacja powietrza. Zwierzęta muszą mieć możliwość przyjmowania wszystkich naturalnych pozycji jak np. przeciąganie się czy w przypadku ptaków machanie skrzydłami.

W przypadku pomieszczeń inwentarskich dla ssaków należy spełnić kilka wymagań. Podłoga znajdująca się w budynku powinna być gładka i przynajmniej w połowie lita. W pomieszczeniu powinno się również znajdować czyste, suche miejsce do wypoczynku dla zwierzęcia, a ściółka powinna składać się z naturalnych materiałów (słoma lub siano).

Cieląt powyżej jednego tygodnia nie wolno trzymać w osobnych boksach, a prosiąt nie wolno trzymać w klatkach i na płaskich podestach.

W przypadku drobiu nie można przede wszystkim trzymać zwierząt w klatkach. Kurniki powinny być wyposażone w litą podłogę, pokrytą ściółką. Należy też wyznaczyć miejsce na odchody.

Istnieją wymogi dotyczące liczby zwierząt, które mogą przebywać w kurniku i nie może ich być więcej niż: 4800 kurcząt, 3000 kur niosek, 5200 perliczek, 4000 samic kaczki piżmowej lub pekińskiej, 3200 samców kaczki piżmowej i pekińskiej, 2500 kapłonów, gęsi i indyków.

Zwierzęta powinny mieć zapewnioną możliwość wyjścia z kurnika na otwartą przestrzeń.

W przypadku ekologicznej produkcji miodu, ule muszą być usytuowane w miejscu, gdzie pszczoły będą miały dostęp do roślin uprawianych ekologicznie lub do naturalnej roślinności.

Ule muszą być wykonane z naturalnych materiałów nie zagrażających pszczołom ani środowisku.

3. Żywienie zwierząt

W żywieniu należy wykorzystywać surowce pochodzące z gospodarstw ekologicznych, a najlepiej z własnych upraw ekologicznych.

W sezonie zwierzęta powinny korzystać z pastwisk ekologicznych, a poza sezonem przynajmniej 50% paszy powinno pochodzić z gospodarstwa, które utrzymuje zwierzęta.

Jest możliwość stosowania nieekologicznych produktów, ale zgodnie z wymogami i narzuconymi ograniczeniami.

4. Opieka i leczenie zwierząt

Młodym prosiętom po porodzie należy usunąć błony płodowe, oczyścić pyszczek i nos, zdezynfekować pępowinę. Zwierzę jak najszybciej umieścić przy sutkach matki, aby mogło napić się siary. Podobnie należy postępować z młodym cielakami. Należy pamiętać, że cielak może pić tylko mleko krowie. Stosowanie preparatów zastępujących mleko jest zabronione.

Kurczętom należy zapewnić odpowiednią temperaturę w pomieszczeniu, a także właściwą wilgotność powietrza oraz czystą i suchą ściółkę.

Należy zadbać o właściwy dobrostan zwierząt m in. poprzez właściwe żywienie. Gdy zwierzę zachoruje, należy je leczyć zgodnie z zasadami i wymogami regulującymi leczenie zwierząt w ekologicznej produkcji zwierzęcej.

W pierwszej kolejności należy zwierzętom podawać ekstrakty roślinne, leki homeopatyczne i mikroelementy.

Gdy stan zwierzęcia nie poprawia się, należy skontaktować się z lekarzem weterynarii, najlepiej znającym zasady produkcji ekologicznej i mającym doświadczenie w leczeniu zwierząt ekologicznych.

W przypadku, gdy wszystkie naturalne sposoby leczenia zawiodły, dopuszcza się zastosowanie leków konwencjonalnych. Stosowanie antybiotyków i leków

syntetycznych w produkcji ekologicznej jest zabronione.

5. Konwersja

W przypadku, gdy do gospodarstwa ekologicznego są wprowadzane zwierzęta nieekologiczne oraz jeśli produkty pochodzenia zwierzęcego mają być sprzedawane jako ekologiczne zasady konwersji musza być stosowane przez:

- 12 miesięcy w przypadku bydła i koniowatych oraz gatunków bubalus i bizon.
- 6 miesięcy w przypadku małych przeżuwaczy i świń oraz zwierząt przeznaczonych do produkcji mleka
- 10 tygodni w przypadku drobiu do produkcji mięsnej, wprowadzonego przed trzecim dniem życia
- 6 tygodni w przypadku drobiu przeznaczonego do produkcji jaj

Jeżeli w gospodarstwie przebywają zwierzęta nieekologiczne na początku okresu konwersji, produkty od nich pochodzące można uznać za ekologiczne, jeżeli w gospodarstwie odbywa się konwersja całej jednostki produkcyjnej.

Jeśli zwierzęta i ich potomstwo są żywione produktami ekologicznymi pochodzącymi z danego gospodarstwa, okres konwersji może się skrócić do 24 miesięcy.

Opracowano na podstawie aktualnych aktów prawnych obowiązujących w Polsce tj. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 marca 2010 r. w sprawie niektórych warunków produkcji ekologicznej (Dz. U. Nr 56, poz. 348), Rozporządzenie Rady nr 834/2007 z dnia 28 czerwca 2007 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych (Dz. U. L. 189 z 20.07.2007 r., s 1.), Rozporządzenie Komisji (WE) nr 889/2008 z 5 września 2008 r. ustanawiające szczegółowe zasady wdrażania rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007 w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych w odniesieniu do produkcji ekologicznej, znakowania i kontroli oraz na podstawie innych aktów prawnych mających zastosowanie w ekologicznej produkcji zwierzęcej.

Dominika Jankowska DODR we Wrocławiu

- Udostępnij
- Drukuj

- PDF

Data publikacji
12.05.2016